

Raadsvoorstel

Openbare Raadsvergadering

Datum

13 december 2022

Agendapunt
19

Onderwerp

Beheerplan Groen en Wegen 2023-2026

Portefeuillehouder(s)

De heer mr. R.M.J. Martens (wethouder)

Inhoudelijk voorstel

Het concept beheerplan Groen en Wegen 2023-2026 is opgesteld om de kwantiteit van de groenelementen en de wegverhardingen in beeld te brengen en inzichtelijk te maken welke beheerregimes nodig zijn. In dit beheerplan worden de onderhoudskosten om het groen en de wegen in onze gemeente op een duurzame, verantwoorde en systematische manier te beheren, inzichtelijk gemaakt. Deze onderhoudskosten komen ten laste van het onderhoudsbudget.

In 2017 heeft de gemeenteraad het Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte 2018-2028 vastgesteld. In dat plan is de visie voor de komende jaren weergegeven. Het integrale beleidsplan is gebaseerd op de drie pijlers: Gedifferentieerd beheer; Participatie en Duurzaam beheer. Die indeling komt expliciet terug in het nieuwe concept beheerplan Groen en Wegen 2023-2026. Het Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte 2018-2028 is bijgevoegd.

In het concept beheerplan Groen en Wegen 2023-2026 is weergegeven welke kwaliteit van het groen en de verhardingen behaald dient te worden en welke kosten hierbij horen. Daarbij worden de volgende beleidspunten gehanteerd.

- De gemeente conformeert zich bij het beheer en onderhoud aan de CROW-systematiek (*een algemeen toegepaste systematiek bij het beheer van de openbare ruimte*).
- Alle groenelementen en wegverhardingen worden onderhouden volgens (minimaal) kwaliteitsniveau B (conform CROW).
- Door burgerparticipatie meer te bevorderen, wordt gestimuleerd dat de gebruikers van de openbare ruimte ideeën en initiatieven aandragen. De gemeente zal daaraan, wanneer dit past binnen de kaders, meewerken.

Het doel van dit concept beheerplan Groen en Wegen 2023-2026 is om de visie en ontwikkelrichting van het in 2017 vastgestelde Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte 2018-2028 verder vorm te geven en te concretiseren voor de periode 2023-2026. Daarbij is er bewust voor gekozen om een stap te maken in de integrale benadering door het beheerplan groen en het wegenbeheerplan samen te voegen in één beheerplan. Het doel van dit plan kan als volgt geformuleerd worden: we maken inzichtelijk hoe we de openbare ruimte (groen en wegen) beheren en onderhouden vanuit een duurzame en integrale benadering.

Inhoud van het beheerplan

In het beheerplan wordt achtereenvolgens ingegaan op:

- Wat hebben we?
Hierbij gaat het om het aanwezige beheerareaal, de huidige kwaliteit en de huidige beleving van de openbare ruimte.
- Wat willen we?

Op basis van het Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte 2018-2028 en de daarin beschreven pijlers beschrijven we het gewenste ambitieniveau en de doelstellingen voor het reguliere onderhoud én voor elk van de drie pijlers.

- Hoe bereiken we dat?
Hier brengen we de maatregelen in beeld die tot de gestelde doelen leiden.
- Welk budget reserveren we hiervoor?
Tenslotte wordt het benodigde budget weergegeven.

Gekozen kwaliteitsniveau

In het beheerplan is weergegeven dat we ervoor kiezen om ons omvangrijke groen- en wegenareaal op een basisniveau B, conform de kwaliteitsniveaus volgens de CROW methodiek, zullen onderhouden, zoals opgenomen in het coalitieakkoord 2022-2026 "Samen bouwen aan Leudal". Wij streven echter ook naar differentiatie op specifieke plekken (één van de doelen uit het integrale beleidsplan). Als gemeente wijzen wij deze plekken echter niet aan. Door burgerparticipatie (eveneens een doel uit het integrale beleidsplan) te bevorderen, wordt gestimuleerd dat de gebruikers van de openbare ruimte ideeën en initiatieven aandragen en zelf werkzaamheden verrichten in de openbare ruimte.

Duurzaamheid

Naast participatie en differentiatie is duurzaamheid ook een doel vanuit het Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte 2018-2028, zoals eveneens opgenomen in het coalitieakkoord. In het nieuwe beheerplan zijn tevens een aantal activiteiten en projecten weergegeven waarmee toegewerkt wordt naar een duurzamere manier van inrichten, beheren en onderhouden van de openbare ruimte. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het toepassen van duurzame materialen, gebruik van elektrisch gereedschap en het toepassen van inheemse beplanting.

Levensduurbenadering

In het vorige beheerplan is destijds extra aandacht besteed aan de maximale technische levensduur van de wegen en de groenelementen. Zodra de technische levensduur van groenelementen en verhardingen beëindigd is, dienen deze vervangen te worden. Voor het bepalen van de vervangingstermijn van de verhardingen zijn de aanlegjaren bepaald. Uit deze benadering en het uitgangspunt dat de maximale leeftijd van verhardingen 60 jaar is, blijkt dat over enkele jaren (2025-2035) een duidelijke piek in de vervangingsinvesteringen komt.

Deze piek wordt veroorzaakt doordat tussen 1960 en 1980 diverse grote uitbreidingsplannen zijn gerealiseerd. Ook in het concept beheerplan Groen en Wegen 2023-2026 is gerekend met de kosten voor vervanging op basis van de levensduurbenadering. Uit de tabel voor het wegenbeheer, in het concept beheerplan Groen en Wegen 2023-2026, blijkt dat de huidige budgetten ontoereikend zijn om én het huidige kwaliteitsniveau voor wat betreft het onderhoud te handhaven én de kwaliteit van ons wegennet op de lange termijn te waarborgen. Voor het uitvoeren van het onderhoud op kwaliteitsniveau B zijn de door Anteagroup berekende bedragen, zoals opgenomen in het concept beheerplan Groen en Wegen 2023-2026, benodigd om de kwaliteit van het wegennet op de lange termijn op niveau te houden en geen kapitaalvernietiging te veroorzaken.

Als conclusie kan gezegd worden dat de huidige beschikbare budgetten aanzienlijk lager liggen dan de berekende beheerkosten. Tevens zijn de huidige beschikbare budgetten aanzienlijk lager dan de in 2018 berekende kosten. Tussentijds hebben geen verhogingen plaatsgevonden op basis van 9% areaaluitbreiding en 19% indexatie op basis van het vorige beheerplan. Deze twee factoren leiden op zichzelf (los van werkwijze, strategie, mogelijke achterstanden en kwaliteitsambitie) al tot een toename

van de jaarlijkse structurele lasten. In de voorgestelde budgettering is voor het wegbeheer rekening gehouden met de areaaluitbreiding en indexatie op basis van het vorige beheersplan. Tevens is er rekening gehouden met de verschillen tussen de aanbevolen beheerstrategie vanuit het beheerplan en de 'Leudalse werkwijze'. De toelichting op de 'Leudalse werkwijze' is in het concept beheerplan Groen en Wegen 2023-2026 nader omschreven.

Uit de tabel in het concept beheerplan Groen en Wegen 2023-2026 blijkt dat de huidige budgetten binnen de gemeente Leudal ontoereikend zijn om én het huidige kwaliteitsniveau voor wat betreft het onderhoud te handhaven én de kwaliteit van ons openbaar groen op de lange termijn te waarborgen. Voor de vervanging van groenelementen, die aan het einde van hun levensduur zijn, is thans een budget van €375.721 (€ 137.696 krediet vervanging bomen + € 190.000 budget vervanging plantsoenen + € 48.025) gereserveerd. De noodzakelijke vervangingen zijn eerder deels betaald uit het budget voor reconstructies (*deze reconstructies worden bekostigd uit het Meerjarig Investeringsprogramma voor infrastructurele werken en uit het raamkrediet riolering*) en uit het budget voor groenonderhoud. Dit is echter onvoldoende voor de noodzakelijke vervanging van het groen op basis van de eerder genoemde uitgangspunten. Uit de berekening in het concept beheerplan Groen en Wegen 2023-2026 blijkt dat er structureel € 603.000 per jaar nodig is voor de vervanging van groenelementen.

Financiële paragraaf

Het voorliggende beheerplan Groen en Wegen 2023-2026 leidt tot een verhoging van de huidige begrote exploitatiebudgetten.

Voor het beheer van de wegen is een structureel exploitatiebudget nodig van € 1.524.000, wat leidt tot een jaarlijkse verhoging van € 330.000 aan exploitatiekosten.

Voor de instandhouding van de wegen zijn jaarlijks vervangingsinvesteringen nodig voor een bedrag van € 1.971.000, waarvan reeds in het MIP (meerjarige investeringsplanning) een bedrag van € 1.421.000 is voorzien. Deze verhoging van € 550.000 betekent een verhoging van de afschrijvingslasten van € 22.000 cumulatief per jaar voor infrastructurele werken.

Voor het groenbeheer is jaarlijks een exploitatiebudget nodig van € 1.928.000.

Inclusief vervanging plantsoenen € 190.000 en koop duurzaam goed € 48.025 is dit een totaalbedrag van € 2.166.025, wat leidt tot een jaarlijkse verhoging van € 357.474 aan exploitatielasten.

In het MIP is onder infrastructurele werken groen structureel een bedrag per jaar geraamd voor investering in bomen van € 137.696. Daarnaast zijn er nog restantkredieten beschikbaar ter hoogte van € 283.000 die schommelingen in de jaren kunnen opvangen. Voor de investeringen (vervanging van openbaar groen) zijn geen aanvullende middelen nodig. De geraamde bedragen uit het MIP zijn vooralsnog voldoende.

De extra lasten met betrekking tot indexering worden gedekt uit de reeds in de begroting opgenomen stelpost loon- en prijscompensatie. De extra lasten als gevolg van de areaaluitbreiding komen ten laste van het begrotingssaldo.

Een gedetailleerde toelichting van de financiële consequenties kunt u teruglezen in het college-advies.

Inkoopparagraaf

Voor de aanbesteding van alle werken en diensten, die betrekking hebben op het beheer van de wegen en het openbaar groen in de gemeente Leudal, wordt het Inkoop- en Aanbestedingsbeleid gemeente Leudal 2018, vastgesteld 17 april 2018, toegepast.

Personele paragraaf

N.v.t.

Communicatieparagraaf

Openbaar:

☒ Actief:

Openbaar:

☒ Actief:

- ☒ Informeren raad
- ☐ Ter inzage leggen voor
- ☐ Publiceren op Overheid.nl
- ☒ Plaatsen op gemeente info ViaLeudal
- ☒ Plaatsen op website
- ☐ Plaatsen op social media
- ☐ Versturen persbericht naar (lokale) media
- ☐ Plaatsen op intranet
- ☐ Overige communicatie

Communicatiestrategie:

Door het voorleggen en vaststellen van het concept beheerplan Groen en Wegen 2023-2026 door de raad, is dit plan openbaar.

Na het vaststellen worden de inwoners via bovenstaande media geïnformeerd over de globale inhoud van het beheerplan.

Bijlage(n)

- Beheerplan Groen en Wegen 2023-2026

Heythuysen, 15 november 2022

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEUDAL,

De gemeentesecretaris,

De burgemeester,

mr. drs. J.J.Th.L. Geraedts

D.H. Schmalschläger